

สวนเกษตรน่องน้อย

ครูแก้วตา สิงห์ล่อ

การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยเป็นการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีอายุเพียง 3-5 ปีเท่านั้นและในความรู้สึกส่วนตัวแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปด้วยนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ท่านผู้อำนวยการกรรณิการ์ มาบุญมี ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลจามเทวี ได้เป็นผู้จุดประกายความคิดโดยท่านเริ่มสร้างความตระหนักให้กับคุณครูให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนโดยท่านจะบอกกับคณะครูอนุบาลเสมอว่า การที่เรานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการจัดประสบการณ์กับนักเรียนชั้นอนุบาลนั้นจะเป็นการปลูกฝังและเป็นรากฐานที่ดีติดตัวนักเรียนต่อไป

โครงการสวนเกษตรน่องน้อยเป็นโครงการหนึ่งที่ได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมาโดยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กล่าวว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีโดยการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กตามพัฒนาการ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรม เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างและหล่อหลอมให้เด็กเกิดคุณลักษณะเป็นคนดี มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

โครงการสวนเกษตรน่องน้อยนี้วัตถุประสงค์ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการทำสวนเกษตร เรียนรู้ถึงการเจริญเติบโตของพืช ปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักธรรมชาติ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้และเพื่อปลูกฝังความมีวินัยและความรับผิดชอบ

การทำสวนเกษตรน่องน้อยมุ่งเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเช่นการปลูกพืช การดูแลรักษาเช่นการรดน้ำพรวนดิน รวมถึงการนำมาปรุงอาหารรับประทานโดยมีครูช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางและนักเรียนได้ปฏิบัติจริงทุกชั้นและทุกคน โดยเด็กจะได้ประสบการณ์ตรงและเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไป

สำหรับการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำโครงการนี้ขึ้นมาพอสรุปได้คือ **ความพอประมาณ** คือ ครูจัดประสบการณ์ได้เหมาะสมกับวัย **การมีเหตุผล**คือ เลือกเนื้อหาในการจัดประสบการณ์ได้เหมาะสม **การมีภูมิคุ้มกันที่ดี**คือ นักเรียนมีความรู้เรื่องการทำสวนเกษตร น้องน้อย **เงื่อนไขความรู้** ความรู้เรื่อง การปลูกพืช การดูแลรักษาตลอดจนการดูแลรักษาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ **เงื่อนไขคุณธรรม** ความสามัคคี ความอดทน ความขยัน

จากการที่ได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมานั้น จากการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนผลถึงที่ได้รับจากโครงการนี้คือนักเรียนได้ประสบการณ์ตรงในการทำสวนเกษตร ได้เรียนรู้ถึงการเจริญเติบโตของพืช มีนิสัยรักธรรมชาติสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นและปลูกฝังความมีวินัยและความรับผิดชอบ

นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการสวนเกษตรน้องน้อยดังกล่าวแล้วทางโรงเรียนเทศบาลจามเทวียังได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย

หน่วยพืชผักนำรู้ขึ้นมาโดยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการจัดประสบการณ์ที่เน้นกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยอันได้แก่กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และ กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมนี้จะใช้เพลง เป็นสื่อในการสร้างความตระหนักให้นักเรียนเนื่องจากเมื่อนักเรียนร้องเพลงได้ จดจำเนื้อหาของเพลงเนื้อหาของเพลงจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของสิ่งที่ครูต้องการถ่ายทอดได้ง่าย โดยเลือกเพลง “ผักสดสะอาด”ให้นักเรียนได้ร้องและทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ กิจกรรมสร้างสรรค์ นักเรียนได้นำเศษผักที่เหลือใช้เช่นลำต้นของผักกาดขาว แครอท หรือผักชนิดอื่นๆมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะตามจินตนาการและเล่าถึงผลงานของตนเองได้ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในลักษณะของเกมการเล่นให้รู้จักเล่นตามกติกา กิจกรรมเกมการศึกษา จัดเป็นฐานการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ 4-5 คนมีการมอบหมายงานกันเป็นกลุ่มมีน้ำใจในการแบ่งปันของกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเด็กๆด้วยกัน และรู้จักการรอคอย กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนได้มีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติเพื่อเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียน เรียนรู้ประสบการณ์ตรงโดยการได้ปลูกผัก การดูแลรักษาตลอดจนการนำมาใช้ประโยชน์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนส่งผลให้นักเรียนเป็นเด็กกล้าแสดงออก ทุกครั้งที่โรงเรียนมีผู้เข้ามาดูงานของโรงเรียนนักเรียนจะอาสาสมัครขอเป็นตัวแทนในการแสดงความสามารถและต้อนรับ จะเห็นได้ชัดว่านักเรียนรักการเรียนรู้ มีระเบียบวินัย รู้จักเก็บออมและ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และนำไปใช้ได้กับชีวิตประจำวัน

